Kwalitatief onderzoek naar de ideeën van Vlaamse huisartsen over de individuele RIZIV-feedback in het licht van de strijd tegen antibioticaresistentie: Een studie aan de hand van interviews en een enquête.

Haio: MINNE Wout , KUL
Promotor: DE SUTTER An , U.G.
Praktijkopleider: Decloedt Peter

Context: Bacteriële resistentie tegen antibiotica vormt wereldwijd een belangrijk gezondheidsrisico. Overconsumptie en verkeerd gebruik van antibiotica worden hiermee in verband gebracht. Hierdoor zijn er, ook in België, de laatste decennia tal van grootschalige initiatieven genomen om het restrictief en rationeel voorschrijven van antibiotica te promoten. Een voorbeeld hiervan is individuele feedback die door het RIZIV regelmatig naar huisartsen gestuurd wordt over hun voorschrijfgedrag, onder andere op het vlak van antibiotica. Zo verscheen begin 2019 het meest recente feedbackrapport, met cijfers uit 2016. Het blijft echter onduidelijk wat huisartsen van deze feedback vinden en wat ze ermee doen.

Onderzoeksvraag: Wat zijn de opvattingen van Vlaamse huisartsen over initiatieven om antibioticaresistentie tegen te gaan? Wat denken ze over de feedbackrapporten van het RIZIV, meer bepaald het nieuwste rapport met gegevens uit 2016? Welke actie ondernemen ze op basis van deze feedback? En hoe zien ze deze feedback in de toekomst?

Methode: Twee onderzoekers namen individueel een aantal semigestructureerde interviews af bij Vlaamse huisartsen. De interviews werden getranscribeerd en uitgewisseld waarna beide onderzoekers onafhankelijk alle interviews codeerden om nadien tot een gemeenschappelijke data-analyse te komen. Daarnaast werd na de verspreiding van de RIZIV-feedbackrapporten 2016 een enquête rondgestuurd onder de wachtdiensten van de onderzoekers.

Resultaten: In totaal werden negen huisartsen geïnterviewd. De enquête werd slechts door zeven huisartsen ingevuld. Over het algemeen lijken huisartsen zich bewust van het probleem van antibioticaresistentie en de rol die zij hierin spelen. Uit de interviews blijkt dat de feedbackrapporten kennelijk aanvaard worden maar men staat hier kritisch tegenover. Met name het poolen van gegevens per groepspraktijk stuit op kritiek, en het is niet altijd duidelijk of de gegevens wel helemaal juist zijn. Het blijft onduidelijk in hoeverre de feedback leidt tot gedragsverandering, op het vlak van antibiotica of op andere vlakken. In de toekomst zou er wel plaats zijn voor nieuwe feedback, zij het volgens sommigen best iets frequenter en minder uitgebreid. De enquête leverde te weinig bijkomende informatie op om betrouwbare conclusies te trekken.

Conclusie: In elk geval dient verder en uitgebreider onderzoek te gebeuren om een duidelijker antwoord op de onderzoeksvragen te krijgen.